

فرمانی از دوران

ابوالمظفر جهان‌نشاہ قرہ‌قویونلو

از

یک طغرا فرمان تولیت
آستان مقدس حضرت معصومه
علیها و علی آباءها التحیہ والسلام
کہ از طرف ابوالمظفر جهان‌نشاہ
قرہ‌قویونلو بنام مرتضیٰ اعظم
نظام‌الدین صادر شدہ است در
خاندان جلیل شادروان میرزا
محمد شفیع جهان‌شاہی
نگاہداری میشود .

رکن الدین ہمایون فرخ

نگاہداری میشود .
نظر باینکہ آثار و اسناد
و فرمان های تاریخی دوران
فرمان روائی قرہ قویونلوها
بسیار نادر و کمیاب است اهمیت
تاریخی و تحقیقی نشر این گونه
آثار کاملاً مشہود است .

با توجه باین مراتب عین
فرمان مذکور نشر می یابد و لازم
میداند در بارہ سابقہ تاریخی

خاندان جهانشاهی مختصر توضیحی نیز داده شود .

خاندان جهانشاهی بنسب بنوشته تاریخ حشری و روضة الصفا از سلاله سیدمهدی از ققهای شهر و صحیح النسب دوران مغول هستند . این خاندان در دوران سلطنت جهانشاه (۸۴۱-۸۷۲) پسر قره یوسف قره قویونلو (۷۹۰-۸۲۳) مورد توجه خاص آن پادشاه قرار گرفتند تا آنجا که پادشاه مذکور دختران خود را با اولاد ذکور این دودمان تزویج کرد و اینک دودمان جهانشاهی از این سلسله اند و انتساب ایشان به جهانشاه قره قویونلو از این رهگذر است . فرمانی که اینک نشر می یابد به مهر جهانشاه قره قویونلو مهور است و همچنین مهر چندتن از صدور دوران جهانشاه را در بر دارد که عکس این مهرها نیز عیناً گراور میشود .

اصل فرمان روی طوماری از کاغذ خانباغ بطول ۱/۸ متر و بعرض ۱۵ سانتی متر میباشد که تحمیدیه و طفرای آن (قطعه اول) بآب زرنوشته شده است . متن این فرمان و عکس قسمت آخر آن یکبار توسط محقق فرانسوی آقای ژان اوبن Jean Aubin در یادنامه لوئی ماسین یون L. Massignon از طرف انستیتو فرانسه در دمشق بسال ۱۹۵۶ بچاپ رسیده است^۱ ولی چون آقای اوبن در خواندن متن فرمان دچار اشتباهاتی شده بودند ، ماضن چاپ عکس تمسام فرمان ، بانتشار آن مبادرت می کنیم .

متن فرمان

«بالتدره الکامله الاحدیه

والقوه الشامله الاحمیدیه

ابوالمظفر جهانشاه بهادر سوزومیز

بر مقتضی کلام ربانی و تنزیل سبحانی عزوجل حیث قال قل لا اسئلكم علیه اجراً الى الموده فی القربی ، و فحوی حدیث سید رسل و هادی سبیل ترکت فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی ، تعظیم و اکرام و توقیر و احترام سادات عظام

۱- مقاله آقای ژان اوبن زیر نام Aq qoyunlu Note sur quelques documents میباشد .

که نور حدقه لولاک و نور حدیقه و ما ارسلناک اند موجب فوز و نجات دارین و سبب رفع درجات منزلت خواهد بود خاصه نسبت باطایفه ای که صیت طهارت نسب ایشان در اقطار و اکناف بل من القاف الی القاف چون نور خورشید عالم گیر و در بسیط غربا و در زبان صغیر و کبیر است و صحت انتساب سادات رضویه با حضرت سید کونین و خواجه ثقلین محمد الامی العربی الهاشمی الابطحی علیه من الصلوة افضلها و من التحیه اکملها ما خطب عنادل الاحطاب علی رؤس منابر الاشجار و صحک من بکاء السحاب بماسم الانوار و الازهار . از غایت ظهور و وضوح از شرح مستغنی است . هر آینه در اعلاء منزلت و ارتقاء مرتبت و اسعاف مطالب و انجاس مارب این خانه و اده مبارک بروجهی التفات باید نمود که شایسته دولت قاهره باشد . ولله الحمد و المنه که از ابتدای طلوع آفتاب جهانگشائی و ظهور تباشیر صبح فرمانروائی که مفاتیح ابواب خیر و شر و مقالید امور نفع و ضربقهضه اقتدار ما باز داده اند . دقایق اعزاز و احترام ایشان مهمل نگذاشته ایم و همت بر حصول مقاصدشان مصروف داشته .

مقصود از ترتیب این مقدمات و غرض از ترکیب چنین کلمات آنکه چون سیادت ماب نقابت مناب مرتضی اعظم اکرم ملک السادات و النقباء اعتضاد آل عباسلیل الامام علی بن موسی الرضا علیه السلام السید الامجد نظام الملتنه و الدین احمد . آدام الله تعالی بقائه و سعادت احکام سلاطین ماضیه خصوصاً خاقان سعید شاهرخ میرزا که به امضای نشان سلطان مرحوم مبرور امیر تیمور کورکان انار الله مرقد هما نافذ شده مشتمل بر آنکه : از قدیم الایام الی یومنا هذا منصب نقابت و قوام سادات و تولیت اوقاف روضه منوره و تربت مقدسه امام زاده معصومه بنت الامام سمی فاطمه علیها و علی آبائها التحیه و السلام با آباء عظام و اجداد کرام جناب مشار الیه بلامداخلت و مشارکت غیر مفوض بوده و هر یک از ایشان که بر مصدوق کل شیئی هالک الاوجه به جوار رحمت حق پیوسته اند نوبت تقلد آن شغل عظیم الاشان به اولادشان بلامشارکت منتهی شده بعرض همایسون رسانید و التماس امضاء کرد .

چون استحقاق و استیصال جناب مومی الیه اظهر من الشمس و ابین من الامس است، ملتسم او مبذول داشته به مقتضی ان الله یامر کم ان توددوا لامانات الی اهلها رجوع این امر خطیر بالامشارکت غیری بدو تفویض فرمودیم و بر او ارزانی داشتیم تا چنانچه از قط و شرط هرکاری او سزد بوظایف آن کماینبغی قیام نموده و محصول موقوفات را بموجب شرع و شروط واقف بمصرف و جوب برساند و رقبات را معمور داشته و در رواج رونق این بقعه عالیه غایت اجتهاد به تقدیم رساند.

فرزندان کامکار نصرت شعار ابقاهم الله تعالی و امراء نامدار و وزرای رفیع مقدار و سادات و حکام و قضاة و متصدیان اعمال و اکابر و اصول و صواحب و صدور و ساکنان اوطان بلده المؤمنین قم من التوابع و اللواحق باید که مرتضی اعظم مشار الیه را متصدی مناصب مذکور دانسته شرایط اجلال و اکرام بجای آورند و در امری که سبب انتظام و رونق روضه معطره مذکور باشد لوازم امداد مرعی دارند و از صواب دید او که در باب رواج و ضبط امور و اعمال روضه منوره مذکور گردد برون نروند و عزل و نصب خادمین و مشرفان و مجاوران مشهد معطره مذکوره برای او متعلق شناسند و در تحقیق انساب سادات که بعهد اوست معاونت و همراهی لازم دانسته مجال حمایت هیچ آفریده ای ندهند و نیز نسق و قطع و فصل معاملات شرعی و عرفی سادات بدو مفوض شمرند، مرتضی مشار الیه نیز باید در تعظیم سادات علی اختلاف مراتبهم بواجبی بکوشد و حصه هریک را از ذورات و اوقاف بدستور سابق و شرط واقف برساند و معاش بنوعی نماید که یوم لاینفع مال و لاینون الامن آتی الله به قلب سلیم مرضی و مشکور باشد و چون حسب السطور بدین مهمات اقدام نماید حق النقاب و رسم التولیه بدستور معیار سابق تصرف نماید و زیاده توقع نکند و چون به تویع تشرف موشح گردد اعتماد کند. تحریراً فی سابع عشرین ... جمادی الاول ... سبع و ستین و ثمانمائه.»

بِالْقُدْرَةِ الْكَامِلَةِ
لِأَخِيهِ

وَأَقْرَبِيهِ الْأَخِيهِ

أَبُو الْظَفَرِ جَمَانَشَاهُ بَهَارِي سَمَرَقَنْدِي

ووصف الامم ربنا واول السماوات واول الجن

من الامم على اول الالف والورد

المدون على من روى عن ابي عقرب
عظم الامم طهر اسم

عظام ابراهيم لولاك نور صده ودار سماك

ومن فتح در صدمه لولاك حامد سافاه

در اعداد و اکتاف مردم و عوام و انفس محرم و عام و علم و جاه و کرم و کرم و طرا و دو

هو و کرم و انفس محرم و عام و علم و جاه و کرم و کرم و طرا و دو

لا ادر علم الفان اصلها و الحاصلها ماصحها و الحاصلها علم الفان

ما در ادب و کرم و انفس محرم و عام و علم و جاه و کرم و کرم و طرا و دو

معمی انفس محرم و عام و علم و جاه و کرم و کرم و طرا و دو

علم و جاه و کرم و کرم و طرا و دو
علم و جاه و کرم و کرم و طرا و دو

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل العلم نوراً يضيء القلب ويهدي السبيل
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً يضيء القلب ويهدي السبيل
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً يضيء القلب ويهدي السبيل
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً يضيء القلب ويهدي السبيل
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً يضيء القلب ويهدي السبيل
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال
والعلماء اعمدة الدين والاعمال

مصر
مصر
مصر
مصر

لقام لشد علاء وشهانه
كفظام بلوط طرم مامد

لا اراد بر صفا

الطمان صوم در امير محمد كوكان
نام من مملو كوكان اردنم نظام

عاش وعلم و هو لم اذ بان
لهم و كوكان و كوكان و كوكان

حل
حل
حل
حل

امر فاطم علمها و علم انا البحر
نام اعظام و اصل اولاد

وماد كوكان و كوكان
كل مني كوكان

حوار مع جناب ایدین علمدار جل جلاله
مستفی نه

معصوم سید و انکس احاکو
اصول احادیث
اصول احادیث

دانشگاه علمیه امام خمینی
اصول احادیث
اصول احادیث

معصوم سید و انکس احاکو
اصول احادیث
اصول احادیث

معصوم سید و انکس احاکو
اصول احادیث
اصول احادیث

معصوم سید و انکس احاکو
اصول احادیث
اصول احادیث

مقدار

سهم هر کارکنان در کارخانه و اولاد و افراد و غیره

و سایر مصالح و مصالح و سایر و غیره و غیره

نظارت

مدیران امور و مدیران امور و غیره و غیره

صورت

کارخانه و سایر کارخانه و غیره و غیره

و غیره

و سایر کارخانه و غیره و غیره

و غیره

و سایر کارخانه و غیره و غیره

وتمت في شهر رمضان سنة ١٠٠٠ هـ
بمدينة القاهرة

بمصر في شهر رمضان سنة ١٠٠٠ هـ
بمدينة القاهرة

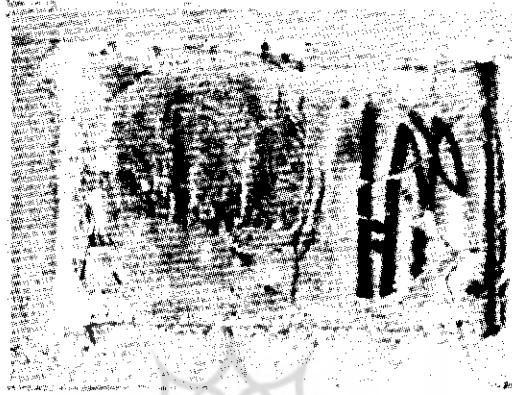
بمدينة القاهرة
بمدينة القاهرة

بمدينة القاهرة
بمدينة القاهرة

بمدينة القاهرة
بمدينة القاهرة

بمدينة القاهرة
بمدينة القاهرة

مهرهای پشت فرمان که متعلق به صدور است

پروشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی